

Telegraful

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român
Str. Șaguna 8
Sibiu

Congresul misionar dela Chișinău

Cum s'a mai remarcat, congresul misionar din anul acesta, ținut la Chișinău în zilele de 29 Octombrie—1 Noembrie, s'a ridicat la un nivel neatins de cele anterioare, datorită referatelor temeinice prezentate cele mai multe de profesori universitari dela București și Chișinău, ca dnii Nichifor Crainic, Ioan Gh. Savin, P. Cuv. Arhim. Sriban, pâr. Bulacu ș. a.

Problemele discutate au fost multe și bine alese, iar motiunea întocmită la sfârșit cuprinde o serie de 48 puncte, care mai de care mai importante, constituind la un loc un fel de «magna charta» a dezideratelor și îndatoririlor actuale ale bisericii ortodoxe române. Fiecare din aceste puncte a fost discutat la congres și se mai poate discuta în adunările și în presa noastră bisericească, pentru a le sublinia însemnătatea, a le desvolta aspectele și a le zori realizarea printr'o mobilizare a întregii opinii publice bisericești.

Remarcăm punctul 1: «Să se creeze un corp de misionari bine pregătiți». De sigur, e vorba de misionarii ceruți de necesitățile interne, căci de cei pentru Rusia sovietică vorbește punctul 2. Iar necesitățile interne sunt: stăvilirea propagandei sectare și buna direcționare a mișcărilor religioase din sânul bisericii ortodoxe. Fără îndoială că toți preoții trebuie să aibă prin firea oficiului lor și pregătirea și îndatorirea de misionari în cadrul parohiei lor. Misionarii speciali ar avea numai să-i îndrume mai de aproape, să le indice metode mai potrivite cu timpul și cu locul, să le dea un ajutor și o pildă concretă vizitând mereu parohiile la rând și rămânând 2—3 zile în fiecare pentru lucrarea misionară.

Ceeace nu precizează congresul dela Chișinău este dacă acești misionari vor avea să se pregătească într'un institut special, sau se vor spe-

cializa autodidact după terminarea studiilor generale teologice. Credem că ar fi bine să se întemeze un astfel de institut în care să între absolvenți anume aleși ai școlilor superioare teologice, ascultând cursuri și făcând mai ales praxă pe teren cel puțin 1 an de zile. Zic anume aleși, pentru că tinerii trimiși acolo trebuie să aibă duh de apostoli, talent deosebit de predicatori și organizatori, spirit ingenios și un fel plăcut de a se purta cu oamenii. Venirea unui predicator într'un sat să însemneze un real câștig și pentru preot și pentru popor. E necesar un astfel de institut, pentru că în felul acesta mișcările de înviore religioasă vor putea fi organizate în același spirit, căci toți misionarii vor avea idei unitare dobândite dela aceeași școală. Institutul însuși va fi centrul diriguitor al întregii mișcări misionare din țară, formulând mereu în pas cu vremea, în baza observațiilor și lucrărilor pe teren, noile formule de propagandă religioasă.

Institutul acesta ar trebui să aibă la început cel puțin un profesor de sectologie aplicată, de pastorală aplicată, de mistică ortodoxă. Studiul din urmă este lucrul cel mai indispensabil astăzi, pentru că valul mișcărilor religioase actuale are un caracter mistic, și misticismului sectar dela toate răspântiile trebuie să-i opui tot un misticism, dar ortodox; și raționalismul teologic sau cu moralismul burghez nu te poți prezenta în fața acestor oameni. Sunt acuzate continuu chiar mișcările pornite în sânul bisericii de un fel de fugă de taine, de preoți, de tradiție. Acuza ce li se aduce e totodată și o autoînvinuire. Mișcările în cauză însetând după o trăire a lui Dumnezeu, împrumută teoria și forma acestei trăiri de unde o văd aplicată. A cui e vina dacă noi nu ne silim să scoatem la lumină și la viață vechea mistică ortodoxă care știe în calea ei de purificare, de

păcat (mistica predestinaționistă protestanto-sectară nu știe, și de aci aroganța individualistă a sectarilor), care mută centrul atenției dela examinarea exterioară la cea interioară, care cunoaște în calea spre purificare trebuința lacrimilor de smerenie, a tainelor, a ajutorului Maicii Domnului și a sfinților?

Toate acestea pledează masiv pentru crearea cât mai grabnică a unui institut misionar pentru canalizarea și unificarea misionarismului religios.

Să mai amintesc că în acest institut ar fi bine poate să intre ca studenți, preoți cu câțiva ani de activitate pastorală.

Un alt punct pe care îl subliniem în motiunea congresului dela Chișinău, este al 6-lea. «Sfântul Sinod este rugat să urgenceze înființarea unei asociații a intelectualilor ortodocși din toată țara, fixându-se o zi cât mai apropiată în care se vor pune în București bazele acestei asociații». Prin acest punct soborul misionarilor din toată țara aprobă ideea și realitatea ardeleană a «Frăției Ortodoxe Române». De când tot strigăm noi din Ardeal fraților din toată țara să-și organizeze secțiunile F. O. R. Să sperăm că în sfârșit se va porni la faptă. Observăm numai că greșit se concepe modalitatea creerii. Nu Sfântul Sinod are să creeze, silnic, această asociație, ci înșiși mireni din proprie inițiativă. Dar ne întrebăm cum se vor putea îndemna acești mireni s'o creeze, când zările și revistele bisericești și atâția din exponenții clerului din vechiul regat sabotează legea bisericească din 1925, tocmai pentru că nu le convine colaborarea mirenilor la conducerea treburilor bisericești. E foarte firesc ca mireni din vechiul regat sau să se lase indoctrinați de clericii cari se presupune că știu spiritul bisericii ortodoxe, sau să se desguste de-a da un ajutor bisericii printr'o astfel de asociație, când văd tendința de-a-i ținea la distanță de chestiunile bisericești. Atitudinea presei bisericești din vechiul regat contra legii bisericești face aproape imposibilă constituirea acestei asociații. Să interpretăm inserarea articolului 6 în motiunea dela

Chișinău, ca o temperare a opoziției contra legii? Se va vedea în viitor.

Mai remarcăm articolul 19: «Să se dea drept cât mai extins bisericii de-a exercita controlul asupra școalelor teologice de toate gradele, pentru a se atinge și pe această cale scopul misionar. Numirea profesorilor se va face cu consimțământul ierarhului respectiv». De când strigăm noi acest deziderat? Până acuma frații din vechiul regat nici n'au voit să știe de așa ceva. Iată că acum cer înșiși același lucru. Slavă ție Doamne, că ne-ai unit și pe această chestiune!

Dar desideratul acesta trebuie formulat mai precis în sensul ca biserica să aibă integral sub conducerea sa școlile teologice.

Ce poate fi mai firesc și mai necesar ca legătura între biserică și școala care-i dă slujitorii? De unde ai altfel garanția că școala aceea va urma în preocupările ei preocupările din fiecare moment ale bisericii? Doar se și afirmă că școala teologică — în speță facultatea, și numai facultăți se zice că trebuie să existe — are misiunea să facă știință pentru știință și nu să se lase influențată de preocupări neștiințifice. Să se studieze cu pasiunea pură a curiozității științifice înrudirea dintre verbele semite și influința stilului armean asupra celui bizantin. Să ne punem numai întrebarea: Există vre-un fiu devotat al bisericii care să se poată desinteresa de problemele și grijile cari frământă viața bisericii din fiecare moment, de luptele mereu altele cari trebuiesc date împotriva atâtor dușmani ai ei, și să se închidă în turnul său făcând știință din pură curiozitate? Nu va vibra sufletul fiecărui profesor de durerile și bucuriile bisericii și nu se va strădui, pe lângă toată temeinicia științifică a cursurilor sale să stoarcă pentru studenții săi din tot ce le propune maximum de îndemn și de sfat pentru slujba lor în folosul bisericii? Nu e, în ultima analiză, biserica, binele ei, centrul preocupării întregii activități școlare? Dar chiar dacă un profesor n'ar simți îndatorirea launtrică să facă aplicabilă la timpul nostru știința sa, îl silește oare biserica s'o facă? Așa că liber e să fie numai

* FOIȘOARA *

Mici studii istorice

Ortodocșii Sibiului în anul 1846/7

Cetind — pentru alte scopuri — șematismul bisericii ortodoxe, publicat (oficial) la anul 1846/7 de Aloysius Reesch de Lewald (Budae), mi-a părut că sibiienilor nu le va fi nedorit lucru, să afle ceva despre starea bisericii lor, în acel an. —

Erau 2 tractus.

I. Tractul întâi avea protopop pe Ioan Moga. Comunele bisericești erau 13.

1. Sibiu (suburbii).

Preoții: Ioan Panovici, Petru Bădilă.

Capelan: George Bobeș.

Capi de familie: 407.

Filie: Turnișorul; cu 57 capi de familie.

2. Galeș.

Pr. Dumitru Iosof. [Un post eră vacant].

C. de f. 266.

3. Cristian.

Pr. Clemente Popovici.

Filie: Rusciori.

C. 118 și 22.

4. Gurârâului.

Pr. Petru Hanzu, Ioan Arsenie, I. Damian.

C. 551.

5. Căcova.

Pr. Toma Popovici, Ioan Bârsan.

C. 380.

6. Poptaca.

Pr. Radu Neagu, Stan Iancu, Petru Bădilă.

C. 421.

7. Jina.

Pr. Constantin Sava, Dumitru Sava.

C. 326.

8. Săliște.

Pr. Nicolae Moga, Daniil Marcu, Dumitru Răuciu, Dumitru Borcia, Daniil Neamțu.

Capelan: Ioan Predovici.

Filie: Omlașul.

C. 1264 și 55.

9. Săcel.

Pr. Nicolae Macrea, Matei Platoș.

C. 250.

10. Sibiel.

Pr. Ioan Andrei, Oprea Cornea.

C. 478.

11. Tilișca.

Pr. Nicolae Micloș, Daniil Micloș, Petru Iosof, Dumitru Micloș.

C. 694.

12. Valea.

Pr. Petru Oancea, Nicolae Becu.

C. 334.

13. Compania grecilor sibiieni.

Pr. Arhimandritul Meletie.

C. 15.

In sumă:

Patres familias: 5638.

Parohi: 31.

Capelani: 2.

II. Tractul al doilea avea protopop pe Mese Fulea.

1. Boița.

Pr. Ioan Popovici, Marcu Katona, Ioan Răriu.

C. 424.

2. Bungard.

Pr. George Vlad.

Capelan: Teodor Neacșu.

Filie: Gușterița.

C. 136 și 68.

3. Vurpăr.

Pr. Stan Olariu.

Filie: Țapu.

C. 100.

4. Sadu.

Pr. Ștefan Ștefanovici, Dumitru Popovici, Nicolae Savovici.

Filie: Cisnădia.

C. 347 și 32.

5. Feldioara.*

Pr. Dionisie Avram, Nicolae Stanciu.

C. 288.

6. Avrig.

Pr. Vasile Maxim, Simion Guțu. [Un post era vacant].

C. 559.

7. Șura-mare.

Pr. Ștefan Opreș.

Filie: Hamba.

C. 130 și 12.

8. Colun.

Pr. George Popovici.

C. 222.

9. Cornăfel.

Pr. Ilie Neamțu.

C. 91.

10. Criș.**

Pr. David Bereșchi.

Filie: Arcalia; Meșindorf.***

C. 43, 28 și 49.

* In original: Földvár.

** In original Kreuz.

*** In original Kolosdorf și Messendorf.

științific. Ce libertate mai vrea? Poate că se gândește, că în științificitatea sa va ajunge la rezultate contrare bisericii ortodoxe și neatrânând școala de biserică le poate propovedui în voie? La așa ceva nu se poate gândi nici un profesor de teologie ortodoxă. Prin urmare, ortodoxă trebuie să-i rămână învățătura lui totdeauna. Științificitatea lui, atâta vreme cât nu se va poticni de ortodoxia bisericii liberă e să se manifeste întreagă. Iar dacă ar ajunge să se convingă că ortodoxia nu mai poate fi apărată științific, că nu mai corăspunde adevărului, n'ar putea să mai rămână profesor de teologie ortodoxă nici la o școală

care nu e atârnată de biserică, dar îi pregătește preoți. O științificitate care să fie eventual și o neacceptare a ortodoxiei, să lăsam s'o exercite un neortodox. La ortodox, în ultima analiză, tot de convingere e vorba.

Așa că din partea științificității nu e nici un obstacol ca biserica să aibă toată conducerea școlii. Iar motive pozitive, din alte puncte de vedere, sunt o sumedenie.

Despre ele am scris cu altă ocazie. Și desigur le apreciază toată preoțimea misionară, împreună cu ierarhii și profesorii de teologie cari au luat parte la Chișinău. Dr. D. Stăniloae.

Zile de sărbătoare la Cluj

— Festivitățile. — Adunarea eparhială. — Sfințirea Catedralei, de față fiind Majestatea Sa Regele, A. S. Regală Principele Nicolae și Marele Voevod Mihai. — Congresul „F. O. R.”-ului. — Congresul Asociației „Andrei Șaguna”. —

Ortodoxia din Ardeal, prin înțeleaptă și stăruitoare muncă, a realizat, în capitala ardeleană, în cetatea Clujului, succese și biruințe vrednice de străbuna credință și de jertfelniciei ei credincioși.

Catedrala ortodoxă română, nouă și splendidă ctitorie, se prezintă ca una din monumentalele opere ale țării și în același timp ca o strălucită dovadă a trăinicieii noastre de neam și lege dreptmăritoare.

Existența noastră națională, prin așezământul sfânt al bisericii, se afirmă din nou, când în centrul capitalei ardeleni vedem înfiptă „cea mai trainică și mai sfântă cheazăie a libertății și unității naționale-politice: catedrala ortodoxă română”, — o constată unul dintre cei mai de seamă istorici ai românilor. Același istoric mărturisește, că:

„Trăinicia nouilor ziduri, în sensul unor tradiții populare, o garantează jertfa clădirii. Pentru catedrala ortodoxă din Cluj această jertfă e nespuse de mare, fiind oferită de către toți ceie au luptat și s'au jertfit de-alungul veacurilor pentru apărarea gleei și a credinței străbune. Pe oasele eroilor și mucenicilor sacrificați în luptele desrobirii noastre sânt așezate, ca pe niște moaște sfinte, pietrele unghiulare și temelile acestei sfinte Catedrale. Din sufletul lor, gata de orice sacrificiu pentru neam și lege, va răsări și se va învia neconștient răvna tuturor slujitorilor ei, spre căile Domnului”.

Zece ani au trecut, decând Suvranul nostru, — pe atunci A. S. Regală Principele moștenitor, — a așezat peatra fundamentală a sfântului locaș; ear acum M. S. Regele

Carol II a așezat în sfântul altar actul comemorativ, spre veșnică amintire a măreței serbări de sfințire a catedralei clujene.

Din momentele de căpetenie ale celor petrecute la Cluj, în zilele de 4—6 Noembrie 1933, redăm următoarele:

Adunarea eparhială, în biserica Sf. Nicolae, s'a ținut Sâmbătă d. c., în 5 l. c., sub președinția P. S. Sale Episcopului Nicolae al Clujului, de față fiind, afară de membrii adunării: I. P. S. Sa Patriarhul Miron, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului, P. S. Sa Episcopul Nichita al Argeșului, P. S. Sa Ioan Stroia Episcopul armatei.

Intr'o atmosferă sărbătorească, P. S. S. Episcopul a roșit următoarele cuvinte de deschidere:

Cu sufletul plin de nemărginită bucurie cerească deschid astăzi adunarea festivă extraordinară a eparhiei noastre.

Era prea firesc ca acest eveniment istoric, al sfințirii catedralei din Cluj, să fie sărbătorit înaintea tuturor de către înșiși reprezentanții clerului și poporului acelei eparhii.

Minunea ce strălucește astăzi în fața ochilor noștri înfățișează aici, în capitala de dincoace de Carpați, un simbol sfânt și scump nouă tuturor, simbolul dreptății dumnezeiești adusă Ardealului, prin jertfa patriei mame în ziua de 15 August 1916.

Impărtășindu-vă tuturor binecuvântarea mea arhierască, mă îndrept către părintele luminilor rugându-l: «Doamne, Doamne, caută din cer și vezi și cercetează via aceasta pe care a sădit-o dreapta ta și o desăvârșește pe ea. Amin!»

I. P. S. Sa Patriarhul Miron, luând cuvântul, a arătat în cuvinte frumoase lupta pe care a dus-o, împreună P. S. Sa Episcopul Nicolae al Clujului pentru apărarea bisericii române, pe vremurile de urjie

Cât au fost de grele timpurile, totuși exista o mare nădejde în viitor, căci poporul era devotat și credincios, iar preoții demni și cu frica lui Dumnezeu.

În cuvântarea Sa, I. P. S. Nicolae al Ardealului constată că monumentala catedrală ortodoxă din Cluj este un simbol al biruinții neamului românesc: poporul care-și prăznuiește biruința definitivă zidind sfinte biserici.

Au mai vorbit dl. Al. Lapedatu zicând: Măne, Duminecă, porțile catedralei noastre se vor deschide, rugăciunile credincioșilor se vor înălța în fața sfântului altar, iar glasul clopotelor armonioase vor duce prin văzduh ecoul acestor rugăciuni, binecuvântând pe cei cari, cu jertfa vieții lor, au făcut cu puțință reînvierea străvechei ctitorii a Vadului în Ardealul liberat și unit cu patria-mamă.

Dl. I. Lupăș a propus ca în procesul verbal de ședință să se înscrie cuvinte omagiale pentru toți aceia cari au contribuit la ridicarea catedralei.

În ziua de Duminecă, 5 l. c., orașul era în mare sărbătoare, la care veniseră participanți din întreaga țară în număr imens, cum nu s'a mai văzut de multă vreme.

Urale nesfârșite au întâmpinat sosirea cortegiului regal în fața catedralei. I. P. S. Sa Patriarhul Miron și P. S. Sa Episcopul Nicolae au ieșit înaintea Suvranului, cu crucea și evanghelia. M. S. Regele, A. S. Principele Nicolae și Marele Voevod Mihai au sărutat sfânta cruce.

Serviciul religios, pentru sfințirea apei, — a fost oficiat de un sobor de preoți, în frunte cu I. P. S. Sa Patriarhul Miron, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului, PP. SS. LL. Episcopii Nicolae al Clujului, Grigorie al Aradului, Nichita al Argeșului, Ioan Stroia al armatei, Vasile de Rășinari și Andrei Crișanul.

După sfințirea apei, în sunetele armonioase ale clopotelor, un cortegiu impunător, din care făceau parte membrii Familiei Regale, au înconjurat biserica, făcându-se sfințirea ei.

Un minunat cor, compus din 200 persoane, condus de maestrul Bena, a dat răspunsurile în cursul serviciului religios.

Cuvânt impresionant a roșit P. S. Sa Episcopul Nicolae al Clujului, aducând expresiunea de recunoștință și mulțumire netrecătoare Celui Atotputernic și mulțumind, în numele credincioșilor, primului Rege ortodox al patriei noastre, iubitelui Suvran, care a pus înainte cu zece ani peatra fundamentală a zidirii, ear astăzi este prezent la marea festivitate a târnosirii.

„Fie ca la umbra acestui altar — sfârșește cuvântul Arhierelui, — și sub bolta ocrotitoare a acestei sfinte catedrale ortodoxe, toți urmașii mei din veac în veac în deplina dragoste frățească și contopire sufletească să-și poată înălța gândul neprihănit spre rugăciune continuă, care să se înalțe spre cer ca fumul jertfei lui Abel, pentru consolidarea statului român, întregit, pentru progresul sfinteii noastre biserici și pentru slava Domnului care cu adevărat a făcut mila sa cu noi, aici în fosta cetate a îngrădirii, transformată în o frumoasă cetate a libertății, a credinței, științei și culturai românești.

Binecuvântat să fie în veci numele Domnului. Amin”.

În istorica sală, unde în 1848 s'a proclamat unirea Ardealului cu Ungaria (impotriva voinței românilor), și unde s'a judecat mai târziu și procesul Memorandului, primăria Clujului a oferit în cinstea Suvranului un banchet, la care au fost invitați vreo trei sute de oaspeți. Au cuvântat: la acest prilej, primarul orașului, dl. Dr. V. Deleu, prim-ministrul Vaida-Voevod, P. S. Sa Episcopul Nicolae.

M. Sa Regele a răspuns următoarele:
Domnule Primar,
Prea Sfinția Voastră,
Domnule Prim Ministru,

Nu puteam să nu fiu de față la serbarea de astăzi, pentru două mari cauze: întâi, pentru frumoasa și duioasa amintire ce Mi-a lăsat-o serbarea punerii pietrei fundamentale a acestei biserici, și pe urmă, ca Suvran al acestei țări, trebuia să fiu astăzi aici, când se pecetluiește definitiv, prin credința strămoșească, piatra de hotar a țării noastre. (Aplauze puternice, urale).

Toți aceia cari sântem astăzi de față formăm o generație fericită, căci în timpul vieții noastre s'a îndeplinit un vis din moși-strămoși, un vis pornit din timpul lui Ștefan cel Mare și al lui Petru Rareș, vis care a legănat copiii Ardealului timp de veacuri și

care nouă ni-a fost hărăzit de cel Atotputernic de a-l putea îndeplini. (Aplauze puternice).

Sărbătoarea de astăzi, a târnosirii Catedralei din Cluj, nu putea să fie completă fără o manifestare în această sală, în această sală care în decursul istoriei Ardealului a însemnat așa de mult, — zile triste, dar în același timp și zile de îmbărbătare.

Lăsând la o parte evenimentele dela 1848 și oprindu-ne asupra faimosului proces al memorandumului, nu vreau să mă uit la condamnare și la lucruri de acest soi, dar vreau să mă gândesc cu adâncă evlavie la aceia cari au afirmat tare și puternic, în fața unui stăpân puternic, adevărata ființă a neamului lor. (Aplauze furtunoase, urale). Se cuvine dar ca, în această zi, în care am chemat harul Celui Atotputernic ca să sfințească definitiv stăpânirea românească pe acest pământ, să ne gândim cu evlavie, recunoștință și dragoste, la acei cari au suferit în acele zile și cari astăzi nu se mai găsesc printre noi.

Fie ca nouă, generației de astăzi și generației de mâine, exemplul lor să stea veșnic viu înaintea ochilor, iar patriotismul și credința de care ei au dat atunci pildă, să ne fie de a pururi o îmbărbătare și o întărire a sufletului și a întregii noastre ființe!

Sânt mulțumit că am putut să fiu astăzi aci, să văd această sărbătoare — și țin să aduc viile Mele mulțumiri, atât P. S. S. episcopului, cât și tuturor acelor cari au contribuit la ridicarea acestui sfânt locaș.

Orice faptă mare este pusă pe temelie unei credințe, oricare ar fi acea credință; noi am pus-o pe credința care este a majorității poporului nostru. Dar să creadă și acei cari sânt de altă credință decât a majorității, că orice credință pentru sufletul Meu, este tot credință. Și, cum cred că numai prin credință se poate obține ceva, sânt cel dintâi gata să respect credința oricui, atâta timp cât această credință se unește cu a noastră, în același scop de măriri și întărire a patriei. (Aplauze puternice, ovațiuni furtunoase).

Având în suflet și în minte exemplul celor de eri, având în suflet năzuință spre progres și spre mai bine, ridic paharul Meu, întâi în sănătatea Ardealului, și pe urmă în sănătatea întregului popor român, ori unde ar fi și de orice credință ar fi. (Ovațiuni entuziaste, aplauze și urale prelungite).

Congresele religioase

Luni, înainte și după amiază, s'a ținut congresul: Asociației „Andrei Șaguna” și al „Frăției Ortodoxe Române”.

A participat, la aceste congrese, o seamă de înalți ierarhi ai bisericii noastre, în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului și mai mulți frunțași ai vieții publice și culturale, printre cari dñii foști miniștri Octavian Goga, Alex. Lapedatu, profesorul Sextil Pușcariu și prof. Nichifor Crainic, directorul ziarului „Calendarul”.

Dar nici masa intelectualilor din capitala Ardealului, profesori, medici, avocați, ingineri, n'a lipsit dela cele două manifestări, menite a da un nou impuls vieții spirituale-religioase și ortodoxismului de dincoace de Carpați.

Înainte de începerea lucrărilor celor două adunări, la noua catedrală s'a oficiat o liturghie solemnă de către P. S. Sa arhierel vicar Vasile dela Sibiu și un sobor de preoți.

La sfârșitul liturghiei a vorbit părintele Sebastian Stanca, iar pe urmă același sobor de preoți, în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae a oficiat un parastas pentru pomenirea memoriei mitropolitului martir Sava Brancovici.

Dl. profesor Ioan Sandu, directorul școlii normale din Sibiu, într'o frumoasă cuvântare, a descris viața și activitatea fecundă a marelui arhierel, stăruind asupra martirajului îndurat de el pentru apărarea drepturilor bisericii strămoșești.

În fața tuturor celor prezenți în incinta catedralei, dl. profesor universitar Sextil Pușcariu, a deschis, printr'un substanțial discurs, adunarea extraordinară a „Frăției Ortodoxe Române” al cărui președinte este.

11. Mohu.
Pr. Ioan Branea.
Filie: Șelimerul.
C. 20 și 37.
12. Porcești.
Pr. Toma Filip, Vasile Simeon.
C. 335.
13. Rășinar.
Pr. Petru Brote, Daniil Popovici, Ioan Droc, Sava Popovici, Ioan Bratu.
C. 1075.
14. Rucăr.
Pr. Moise Baltea, George Baltea.
C. 258.
15. Sebeșul de jos.
Pr. Bucur Bucurenciu, Adam Tanase.
C. 287.
16. Sebeșul de sus.
Pr. Matei Florea, Ioan Mondoc.
C. 342.
17. Slănic.
Pr. Vasile Hociotă, Ilie Henteș.
Capelan: Dumitru Șerbu.
Filie: Rușii.
C. 325 și 113.
18. Săcădate.
Pr. Ioan Bucur.
Capelan: Ioan Vasilie.
Filii: Bradu, Roșia, Daia.
C. 250, 50, 60 și 11.
19. Tălmăcel.

Pr. Ioan Oancea, Ioan Săcărea, Sition Săcărea.
Filie: Tălmăciul.
C. 350 și 31. —

In sumă:
Capi de familie: 6345,
Parohi 38,
Capelani 3.

Capi de familie erau, așadar, în rotopapiatele Sibiuului: 5638+6345=1198.

Dac'am înmulți numai cu 6, (suete de-o familie) am obține cifra 71.898sufilete, îngrijite de 78 fețe bisericesti.

Tabloul Ardealului propriu (fără Bnat etc.) este socotit cu 116.526 de pães familias, 814 preoți și 159 capelani (=973 fețe bisericesti). Dacă păstrăm cifra medie de 6 sufilete, obținem pentru tot Ardealul sufilete 699.156.

În comparație cu tot Ardealul, Sbiul aveă, deci, a 12¹/₃-a parte din preoți ortodocși. Ca populație ortodoxă eră mai mult de 9¹/₂; aproape a 10-a parte.

Ortodoxia sibiiană eră, deci, dstul de tare. G. Bogdan-Dică.

Precizând din nou scopul urmărit de această asociație a mirenilor din mitropolia Ardealului, dsa a subliniat vicisitudinile prin care societatea românească și omnia în general, trece, accentuând asupra imperioasei necesități de eliberare a sufletului de materia ce l-a subjugat.

Impărtășind pe cei de față de binecuvântarea arhierescă, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae a asigurat pe conducătorii „F. O. R.” de întreaga sollicitudine a ierarhilor bisericești, mulțumindu-le pentru grija și interesul ce manifestă pentru legea creștină și credința străbună.

După ce rostește o scurtă cuvântare dl profesor Dr. Ion Mateiu, secretarul general al Asociației „Frăția Ortodoxă”, citește moțiunea, care este adoptată de adunare cu lungi și însuflețite aplauze.

În moțiunea sa, conducerea FOR-ului face o mărturisire solemnă despre credința față de biserica ortodoxă „ținând toate câte această sfântă biserică le ține și propovăduște din porunca dumnezeescului întemeietor”.

„Amintindu-ne cu recunoștință de serviciile neperitoare pe cari biserica le-a adus în toate timpurile vieții noastre creștine și naționale — continuă mai departe moțiunea — înțelegem să vedem în ea suprema instituție sufletească a statului și neamului românesc. Drept aceea, vrem să o știm așezată, pentru totdeauna, în centrul preocupărilor personale și obștești, apropiindu-ne cu iubire de altarele ei, servind cu bucurie idealurile ei și apărând cu bărbăție existența ei”.

La amiază, s'a ținut la reședința episcopală recepția, în cadrele căreia s'au exprimat călduroase omagii P. S. Sale Episcopului Nicolae Ivan, pentru rodnica sa activitate bisericească.

F. O. R. — prin președintele său, dl profesor Sextil Pușcariu, a elogiat opera înfăptuită de bătrânul ierarh, oferindu-i acestuia, în semn de recunoștință și venerație, o frumoasă diplomă omagială.

Profund emoționat a răspuns P. S. Sa Nicolae, mulțumind pentru dragostea cu care este înconjurat.

Au vorbit apoi pe urmă părintele G. Ciuhandu în numele Asociației „Andrei Șaguna” a clerului ortodox și părintele Partenie din partea Asociației clerului ortodox din București.

Părintele protopop Dr. D. Borcea, din Săliște, a înmănat sărbătoritului ierarh, o hotărâre a consiliului comunal, conform căreia strada Școalei, din acea localitate, se va numi de azi înainte, strada Episcopul Nicolae Ivan.

După ce a răspuns tuturor, înaltul ierarh a mulțumit, la rândul său, dlui Octavian Goga, pentru sprijinul dat la obținerea locului pe care s'a ridicat catedrala, și dlui Alex. Lapedatu, pentru numeroasele și însemnatele ajutoare acordate pe seama mărețului așezământ.

Cei doi miniștri și sprijinitori ai bisericești, în cuvântările scurte pe cari le-au rostit, au accentuat importanța bisericești, subliniind meritele neperitoare ale Episcopului Nicolae. —

În sala festivă a prefecturii județului, părintele G. Ciuhandu, a deschis la ora 3^{1/2}, congresul anual al Asociației „A. Șaguna” a clerului ortodox din Ardeal.

Erau prezenți: I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, PP. SS. LL. Episcopii Nicolae al Clujului, Nichita al Argeșului, Grigorie al Aradului, dl profesor Nichifor Crainic, directorul „Calendarului” și peste 200 de preoți din toate părțile Ardealului.

După președintele adunării, a vorbit I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae spunând că ortodoxia este o condiție de viață a poporului și statului românesc.

P. S. Sa Episcopul Grigorie și-a manifestat bucuria pentru deplina armonie ce există între preoțime și ierarhii săi, subliniind rezultatele frumoase ce decurg din această armonioasă colaborare.

Dl Octavian Goga, într'un magistral discurs, a scos în evidență rolul bisericești, despre care a spus că e cetatea de unde pornesc criteriile de existență ale neamului nostru. Pentru acest motiv preoțimea trebuie să lucreze încontinuu la sporirea prestigiului acesteia și la răspândirea credinței în toate straturile societății românești.

Dl Sextil Pușcariu a vorbit apoi despre îndatoririle preoților și a mirenilor pentru asigurarea drepturilor ce se cuvin bisericești ortodoxe în cadrul statului român.

Apoi a luat cuvântul dl profesor Nichifor Crainic care a arătat, cu elan, rolul bisericești în viața de astăzi a neamului și a statului român.

După ce mai vorbește păr. Partenie în numele Asoc. generale a clerului ortodox român, se trece la ordinea de zi a congresului, părintele Dr. Sebastian Stanca, consilier eparhial, prezentând un detaliat raport prin care se cere reînființarea episcopiei ortodoxe a Maramureșului.

P. S. Sa Episcopul Nicolae declară în fața adunării că episcopii de Cluj și Oradea, vor sprijini din toate puterile traducerea în fapt a acestui înalt desiderat al ortodoxiei din provincia descălătorului de țară Dragoș Vodă.

Timpul înaintat a determinat amănarea desbaterei celorlalte puncte din ordinea de zi a congresului.

S'a citit de către dl N. Colan, secretarul Asociației, darea de seamă anuală, care a fost aprobată, iar congresiștii, în unanimitate, au reînnoit încă pe un an mandatul actualului comitet al Asociației.

La sfârșit păr. V. Nistor, a dat citire moțiunii, ce a fost votată și în sensul căreia se cere:

1. Achitarea salariilor preoțești restante;

2. Desființarea curbilor de sacrificiu, reînființarea posturilor eclesiastice desființate sub trecuta guvernare;

3. Ajutorarea bisericii ortodoxe-române după o proporție dreaptă, în raport cu numărul sufletelor.

Adunarea a primit deasemenea moțiunea prezentată de păr. Dr. Stanca, în legătură cu status-ul catolic ardelean, și prin care se cere categoric înlăturarea nedreptăților săvârșite de această instituție, apoi imediată denunțare a concordatului cu Vaticanul și lămurirea opiniei publice asupra acestor importante probleme.

Marile festivități ale Catedralei din Cluj s'au terminat Luni seara cu reprezentarea în teatrul național a piesei *Cerurile spun*, mister religios de Victor Papilian, profesor la facultatea de medicină din Cluj. Lucrarea aceasta, o reușită apologie a ortodoxiei, a fost primită de numerosul public cu cea mai mare însuflețire.

Ast fel s'a preaslăvit, în mitropola Ardealului, biruința temeinică și durabilă a ortodoxismului românesc, condiția de existență a neamului nostru.

Clipele sfinte ale tânosirii catedralei, din reînviata ctitorie a Marelui Ștefan Vodă, rămân pe veci în amintirea clerului și poporului care le-a trăit.

Sibiul

Centrul Mitropoliei Ardelene are în conștiința poporului nostru un cult deosebit. Este impresionantă cinstea și atmosfera de taină și evlavie, cu care acest popor învâluie orașul, spre care își îndreaptă ele toate dorințele și nădejțile lui sufletești.

De fapt, în trecut ca și astăzi, Sibiul reprezintă un oraș cu nimb de sfințenie, o înălțime de unde a pornit acțiunea de mântuire națională, prin biserică. Sibiul a adunat și adăpostit o serie întreagă de bărbați aleși din sânul poporului, pe care apoi, după plinirea vremii, i-a împrăștiat prin centrele ortodoxești mai ales ale Ardealului, ca să frământă și să fermenteze aluatul sufletec al neamului românesc și mai ales să privegheze ca după ce unda s'a limpezit, drojdiile să se așeze la fund.

Acești bărbați, crescuți în spiritul așezămintelor șaguniene, ni-au dat în 1925 Legea de Organizare Bisericească, iar în 1933 F. O. R.-ul. Tot din Sibiul a pornit înainte cu zece ani mișcarea religioasă „Oastea Domnului”, care-i cea mai activă și mai numeroasă societate din toată țara românească.

Atât dacă a produs Sibiul, e mult. Foarte mult. Golul pe care l-a umplut acest oraș de reședință mitropolitană în viața sufletească a neamului nostru, este de cea mai mare importanță în progresul cultural și moral al fiilor bisericești noastre părintești.

Nici un oraș din țara întregită nu se poate mândri cu realizări atât de frumoase, pentru că nici unul nu a inițiat mișcări și lucrări atât de nobile, care să purifice și să perfecționeze sufletul nației și al păturii sale conducătoare.

Arhipăstorul care a prezidat și a pornit această undă de înviore în biserică, poate să simtă un sentiment de

legitimă mulțumire, mai ales când vede că idealul pe care îl iubeste atât de mult, poate îmbrăca haina realității. Nu mai puțin pot fi mulțumiți păstorii I. P. Sfințitului Mitropolit dela Sibiu, când pot constata a nu știu câta oară că peste vâltoarea vremii veghează omul, care stăpânește capriciile furtunii. Alegerea dela Caransebeș, semnificativă și mult grăitoare, dovedește odată mai mult, că o biserică, pentru ca să triumfe, trebuie să fie condusă cu hotărâre și cu energie. Iată un exemplu edificator, pe care tot Sibiul ni l-a dat, — recte Arhipăstorul.

Și, cu aceasta faima cetății lui Șaguna crește, crește și intră tot mai adânc în conștiința poporului dreptcredincios, ca faima unei cetăți a lui Dumnezeu.

Așa îi șade bine unui centru mitropolitan, și mai ales așa înțelegem menirea unei metropole a ortodoxiei.

Cronicarul.

După 25 de ani

Intellectualitatea din orașul și județul Sibiu a sărbătorit Mercuri seara, 8 Nov, pe dl profesor Ioan Lupaș, cu prilejul a 25 de ani dela ieșirea din temnița din Seghedin. Sărbătorirea a luat proporțiile unui mare eveniment național. La ora 6 d. a. dl prof. Ioan Lupaș și-a dezvoltat în cadrele „Astrei” frumoasa conferință despre Miron Costin, în fața unui public extrem de numeros. Corul Școalei Normale a executat la începutul și la sfârșitul conferinței cântece din cântările cari însuflețeau trecutele lupte ale românilor ardeleni.

La ora 8 seara a avut loc banchetul în sala cea mare a Restaurantului Bulevard. Toată sala a fost ocupată de cei vre-o 150 participanți. La toașturi au adus omagii sărbătoritului: P. S. Sa arhierul V. Stan, în numele bisericești, Dr. Gh. Preda, în numele

„Astrei”, dl colonel Oleniceanu, în numele armatei, dna Tordășanu, în numele femeilor ortodoxe, domnul rector Colan, în numele Academiei teologice, dl prof. Popa, în numele „Asociației profesorilor secundari din Sibiu”, dl Popescu, în numele martirilor de sub stăpânirea ungurească, dl Bărbat, în numele colegilor de școală ai sărbătoritului, dl Muntean, în numele presei, dl D. Lăpădat, în numele Săiștenilor.

Tuturor li-a răspuns în cuvinte emoționante sărbătoritul, evocând pagini prețioase din strădaniile și suferințele Domniei Sale. Între altele a povestit adevăratul motiv pentru care a fost închis la Seghedin, care nu e nici decum articolul „Toate plugurile umblă”, ci un răspuns pe care l-a dat istoricului ungar Iancso Benedek, la batjocurile cu cari acela gratifica neamul românesc în fiecare număr de Duminecă al cotidianului budapestan „Pesti Hir-lap”. Fiindcă Iancso Benedek se folosea în acțiunea lui de ponegrire de toate expresiile defavorabile românilor câte se găsească în diferite scriitori în diferite timpuri, tânărul profesor Ioan Lupaș i-a dat un răspuns de aceeaș natură adunând într'o broșură („Paralele istorice”, în ungurește) expresiile defavorabile ungarilor din diferite istorici începând cu cei bizantini și până în timpurile mai noi. Iancso Benedek, fiind și înalt funcționar în ministerul de interne unde avea rolul de-a cenzura publicațiile, a căutat să se răzbune indirect, legându-se de articolul „Toate plugurile umblă”, unul din articolele cele mai moderate ale profesorului Ioan Lupaș.

Prețioase au fost și informațiile date de sărbătoritul despre atmosfera temniței din Seghedin, unde a găsit o așa de mare societate de români, încât limba curentă a temniței era cea românească.

Seara a fost petrecută într'o atmosferă elevată de mari și curate sentimente naționale.

Probleme, fapte, comentarii

Pagini de recunoștință se cuprind în Albumul comemorativ, de aleasă formă, închinat Mitropolitului Andrei Șaguna în anul, când s'au împlinit 60 de ani dela moartea Sa.

Cartea, purtând titlul *Pomenirea Mitropolitului Andrei Șaguna*, este o îngrijită ediție a Consiliului Arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu.

Condee, de scriitori cunoscuți și recunoscuți, tălmăcesc frumos și adevărat, în această publicație, marea și luminoasă figură a Celui ce își doarme somnul de veci în mausoleul dela Rășinari.

În alții noștri ierarhi, Patriarhul Miron și Mitropolitii Pimen al Moldovei și Nicolae al Ardealului, au ținut să-și spună cuvântul la sărbătoarea comemorativă, despre Mitropolitul Andrei, asemenea și PP. SS. LL. Episcopii Roman al Orășii, Nicolae al Clujului și Grigorie al Aradului, — cu tot atâtea cucernice evocări.

Albumul se deschide în frunte cu icoana Mitropolitului Andrei Șaguna în odăjdi, urmată de articolul „În memoria Mitropolitului Andrei Șaguna”, de profesorul Academiei teologice „Andreiene”, Dr. D. Stăniloae. Contribuții de seamă mai aduc: Dr. Ioan Lupaș (Mitropolitul Șaguna ca restaurator și legislator al bisericești ortodoxe române) și Nicolae Colan, rectorul Academiei teologice „Andreiene” (Un „dă-tător de legi și datini”).

La sfârșit, Albumul conține, tot pentru comemorarea marelui Păstor, și cele ce s'au petrecut acum zece ani în Rășinari și în Sibiu, la mărețele festivități inițiate și conduse de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae și de consiliul Arhiepiscopesc din Sibiu.

Albumul se încheie cu câteva din părerile străinilor despre Șaguna. Ilustrații numeroase, aproape în fiecare pagină, împodobesc publicația, a cărei artistică tipărire face multă cinste valorosei tipografii a lui Șaguna.*

* Albumul comemorativ se poate cere dela Librăria Arhidiecezană, Sibiu, trimițându-se cu mandat poștal prețul de 50 lei și spese 15 lei.

Toți cetitorii, cu românească simțire, vor primi de sigur cu dragoste multă paginile de recunoștință aparute acum întru pomenirea providențialului bărbat al neamului și al legii noastre.

Despre „Ortodoxia în mijlocul frământărilor de azi”, discurs rostit la adunarea de constituire a „FOR”-ului (în Dumineca ortodoxiei din 1933), de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului, — revista Sfântului Sinod, *Biserica Ortodoxă Română*, scrie în Nr. 5—6 din a. c. următoarele:

«Cetitorii își vor fi aducând aminte ce mult s'a scris atunci, despre cuvântarea răsunătoare, ținută acolo de Mitropolitul Nicolae dela Sibiu, care vorbește rar, dar, de câteori vorbește, e mărgăritar.

Așa a fost și de data aceasta. Ortodoxii s'au simțit mângăiați cu graiul măiastră a unui așa de înalt păstor al lor.

Cuvântarea aceasta a ieșit acum în cârticică aparte la Sibiu. Cuprinde 24 de pagini și este bine să pătrundă în mâna tuturor ortodoxilor, pentru că se vor desfăta din nou cu ce au citit odată și vor auzi din nou chemare pentru Frăția Ortodoxă, care trebuie să fie în dragostea și căutarea noastră a tuturor.

De câte ori, în sânul ortodoxiei noastre, răsare câte un mugure plin de viață și de făgăduințe, noi trebuie să-l primim cu drag. Pomul care trăiește, înmugurește, înfrunzește, înflorește și rodește.

Așa trebuie să fie și cu ortodoxia noastră. Este un lucru din cele mai fi-rești. Însă această înmugurire a fost încetinită în vremea din urmă; ci noi acum trebuie să plesnim din palme că viața zvăcnește în trunchiul nostru și odrăs-lește în chipul cum vedem.

Demisia guvernului Vaida

Știrile din capitală vestesc, că prim-ministrul dl Vaida-Voevod a înmănat M. Sale Regelui, încă de Marți seara, demisia cabinetului.

Criza de guvern va fi deschisă oficial Sâmbătă, în 11. l. c.

Retragerea actualului guvern dorim să fie începutul unei epoci mai fericite pentru toți ceice doresc să-și regăsească liniștea și sprijinul necesar progresului și întăririi interne a noului stat român.

M. Sa Regele va începe consultările pentru rezolvirea problemei succesiunii la guvern.

Bibliografie. Zilele acestea a apărut în București în editura tipografiei Cărților Bisericești o frumoasă: «*Carte de istorie bisericească ilustrată, de dl profesor Ion Lupăș.*» În 270 pagini, octav mic, legată în scoarțe tari, cu ornamente, și presărată des cu ilustrații și planșe colorate, cartea cuprinde o scurtă dar esențială ochire asupra întregii istorii bisericești, atât universale, cât și românești.

Concepută de gândul autorului în ziua constituirii FOR-ului (5 Martie 1933), la îndemnul I. P. S. Sale Patriarhului Miron, cartea aceasta este prima, care prezintă, într-o formă potrivită și agreabilă, ortodoxia noastră românească sub raportul istoric publicului larg, doritor să se orienteze repede și să-și satisfacă în același timp și gusturile artistice. Scrisă în stilul românesc, curgător și plin de poezie, așa cum ne-a obișnuit de mult dl profesor Ion Lupăș, cartea te cucerește îndată și te trezește că o parcurgi cu mare plăcere și fără nici o oboseală până la sfârșit. Inveți din ea, fără să-ți ceară încordarea cu care trebuie să te înarmezi pentru unele cărți greoaie. Inveți desfătându-te ca de-o povestire literară.

Și aceasta este calitatea cea mai necesară scrierilor prin cari vrem să câștigăm interesul și dragostea intelectualilor noștri pentru ortodoxie. Cel puțin la început, până ce nu sunt obișnuiți și n-au paciența să urmărească expunerile savante și complicate, teoriile și distincțiile teologice, cari le par zăpăceală de prisos. Cărți ca aceasta a dlui profesor Ion Lupăș sunt făcute să ne deschidă drumul spre sufletul intelectualilor de azi.

Am spus că nu este numai o ochire scurtă, ci și esențială. Nici un moment mare din istoria bisericii universale (partea I a cărții), sau a celei românești (partea II) nu e trecut cu vederea. Se observă în multe pagini preocuparea autorului de-a scoate în evidență caracteristicile bisericii ortodoxe față de cea catolică și superioritatea celei dintâi. În scopul acesta folosește între altele cele mai noi scrieri apărute în vara aceasta la Sibiu, ca traduceri din teologii ruși.

Cartea se ocupă și cu cele mai actuale evenimente și probleme din biserica românească, cum e de ex. organizarea ei, constituirea FOR-ului, problema sectară etc.

Ilustrațiile reproduc ornamente și pagini din manuscrise și tipărituri vechi, biserici, icoane și portrete din veacurile trecute, fotografiile personalităților bisericești de azi. Planșele colorate reproduc câteva icoane bisericești vechi și câteva ieșite din penelul unor pictori români actuali.

Dela pagina 237 până la sfârșit sunt adunate o serie de vechi cântece religioase populare și câteva poezii religioase din cei mai de seamă poeți români.

Avem cu un cuvânt o carte din care pot învăța mult toate categoriile de fii ai bisericii: tineri, bătrâni, intelectuali și meseriași. Dorim ca ea să ajungă în mâna tuturor. Iar învățatului autor, care își rupe din timpul necesar cercetărilor științifice pentru a răspândi în cercurile largi vestea bună a ortodoxiei românești, îi mulțumim cu toată recunoștința că s'a ostenit să scrie acest prețios manual îndrumător în frumusețile religioase, morale și artistice ale bisericii ortodoxe.

Dr. D. Stăniloae.

A apărut:

Albumul comemorativ Andrei Șaguna

Prețul Lei 50

Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45, trimițându-se prețul plus spese postale Lei 15 prin mandat postal.

Nr. 10.563 Pres.

Notificare oficială

Se comunică spre știre și conformare pentru cei interesați, adresa Ministerului instrucțiunii publice și cultelor dela 1 Noemvrie a. c. Nr. 172.142/14.694 privitoare la amânarea serviciului militar al tinerilor teologi:

«Ministerul apărării naționale aducându-ne la cunoștință, că la acel departament s'au primit cereri atât din partea Chiriarihilor, cât și din partea tinerilor teologi, cu privire la amânarea excepțională a acestora de serviciul militar, întrucât, depășind vârsta de 27 ani acordată de legea recrutării, nu s'au putut hirotoni din lipsă de locuri vacante, avem onoare a vă ruga să binevoiți a dispune a se libera la cerere tuturor celor aflați în această categorie, certificate, în care să se menționeze, că solicitatorul a făcut cerere la Chiriarchie pentru a concursa la ocuparea vreunui post de preot și că din lipsă de locuri cererea nu i s'a putut satisface.

Cât privește pe tinerii teologi, cari solicită amânarea de serviciul militar pentru continuarea de studii, aceștia vor fi obligați a ne prezenta din partea Universității sau Academiei teologice certificat, în care să se menționeze că se găsesc în curs de studii la acele instituții.

Formalitatea pentru obținerea acestor dispense va fi tot angajamentul care se va viza de minister și prin care titularul se va obliga a se preoți până la data expirării termenului solicitat. Neindeplinirea acestor formalități atrage după sine încorporarea.

Angajamentul va fi trimis cu cerere timbrată acestui minister împreună cu certificatul Chiriarchiei arătat mai sus, cu actul de studii și de naștere precum și cu timbre de 16 lei pentru angajament și 16 pentru anulare».

Consiliul arhiepiscopesc.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului a luat parte la serbările dela Cluj. După serbări a fost la Ciucea la dl O. Goga, apoi la Orade, să vadă pe P. S. Sa Episcopul Roman, — și s'a întors la reședință în 9 l. c.

In ziua Sfinților Arhangheli bisericele noastre au sărbătorit, ca și până acum, onomastica Marelui Voevod Mihai, moștenitorul tronului, înălțându-se fierbinți rugăciuni către Atotputernicul pentru sănătatea tinerului vlăstar al Dinastiei române.

In aceeași zi, cavalerii Ordinului «Mihai Viteazul» s'au adunat la Sinaia cu devotament și respect în jurul Sveranului nostru, ca în ziua Sfântului purtător de spadă să-și reamintească timpurile trecute, timpuri grele, dar și glorioase și de nespūsă măreție sufletească. Cavalerii Ordinului — a zis M. Sa — trebuie să fie pavăza cea mai sigură a țării noastre.

Congresul anual al Asociației generale a clerului ortodox român se ține la Craiova în 28 și 29 Noemvrie 1933. Deschiderea congresului o va face P. S. Sa Episcopul Vartolomeu al Râmnicului, președintele de onoare al congresului și delegat al Sf. Sinod.

Se răresc vechii luptători. La Baia de Criș, în orașelul care în veacul trecut fusese capitala Zarandului, a fost înmormântat Marți, în 7 Noemvrie, a. c., fostul luptător național, avocatul din Cluj, Dr. Amos Frâncu, răposat în vârstă de 67 de ani. Defunctul și-a înscris numele în șirul neînfricaților apărători ai drepturilor neamului românesc

atât pe vremea stăpânirilor apuse, cât și după desființarea monarhiei habsburgice. A organizat în 1918, împreună cu fruntașii ardeleni, gările naționale; a făcut parte din parlamentarii țării în mai multe rânduri. Moșii pierd într'insul un vajnic sprijinitor și-l deplâng îndurerăți, împreună cu toți ceice l-au cunoscut ca om de mare caracter și desinteresat luptător. Odihnească în pace!

Examen de licență. Dl Grigorie T. Marcu, zealous colaborator al folii noastre, a luat de curând licența, la facultatea teologică din Cernăuți, cu distincție. Felicitări.

Doi mari savanți a pierdut de curând Franța, și cu ea întreagă omenirea: pe doctorii Calmette și Roux, amândoi mari binefăcători și exemple de moralitate, cari au salvat milioane de ființe omenesti prin minunate studii și descoperiri, jertfindu-se pentru ideale și progres.

ȘTIRI LOCALE

Conferență publică a ținut la Sibiu, în seara de 8 l. c., în sala prefecturii județene, dl profesor universitar dela Cluj, Ion Lupăș, vorbind despre Miron Costin, dela nașterea căruia se împlinesc, în anul curent, trei sute de ani.

Intr'o expunere din cele mai interesante, conferențiarul, mult apreciat în lumea obișnuită să asiste la conferențele sibiene, a evocat o frumoasă epocă din viața culturală a neamului și a zugrăvit în vii culori importanța istorică și literară a celebrului Miron Costin, istoriograful moldovean, al cărui nume se pomenește cu mare cinste și dincolo de granițele țării.

Cum a trăit și cum a murit, ce a scris și ce a pătimit, cum a gândit și cum a făcut în cele politice și în cele religioase, acest cucernic creștin și talentat istoric al veacului al 17-lea, toate acestea au fost înfățișate lămurit și documentat de iscusitul nostru istoric și maestrul profesor dela Cluj.

Cântece însuflețite naționale, — executate la începutul și sfârșitul conferenței, — sub dirigența dnei L. Popovici, slujesc spre lauda corului mixt al școlii noastre normale „A. Șaguna”.

Nr. 277/1933 prot.

(57) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Țapu**, protopopiatul Mediaș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Tel. Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar dela stat.
2. Casă parohială.
3. Sesiune parohială de 13 jug. arător.
4. Câte 1 ferd. cucuruz sfărmit și o zi de lucru de fiecare familie
5. Stola obișnuită în tract.
6. 2 stânjini lemne de foc, aduse în curtea parohială.

Candidații îndreptățiți își vor trimite subsemnatului cererea de concurs provăzute cu toate documentele necesare, anexând și autorizația de candidare dela Preaven. Cons. arhiepiscopesc, și cu avizul oficiului protopopesc se vor prezenta în parohie și în biserica la serviciul liturgic.

Mediaș, 5 Octomvrie 1933.

Oficiul protopopesc ort. rom. Mediaș în înțelegere cu cons. parohial din Țapu.

Ioan Crăciun
protopop.

Nr. 693 1933.

(56) 2-3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Dupăpiatra—Valea-Porcarii**, din protopopiatul Zarand, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegrafatul Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat.
2. Stola obișnuită în parohie.
3. Jumătate zi de prestație de fiecare fum.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Zarandului în Brad.

La cererea de concurs se va anexa și incuviințarea Preaven. Consiliu arhiep., că pot candida la această parohie.

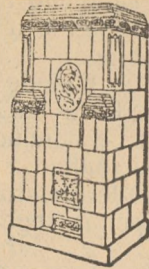
Candidații se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare, cu observarea dispozițiilor reglementare, la biserica, spre a fi cunoscuți de parohieni.

Brad, la 20 Octomvrie 1933.

Oficiul protopopesc ortodox român al Zarandului în înțelegere cu consiliul parohial.

Ioan Andreiu
protopop.

Sobe de teracotă

execută prompt și conștiențios, cu prețuri moderate, din material de prima calitate, colorile după ales

A. ROMAN

măstru sobar

SIBIU

Piața Prințul Carol 24

AVIZ! Aduc la cunoștință On. Public din oraș și împrejurime, că mi-am mutat depozitul de sobe din str. Regina Maria 11 în

Piața Prințul Carol 24

Rog binevoitorul sprijin! (13) 7-10

Ad. Nr. 182/1933.

(59) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III **Fântâna** cu filia **Hoghiz**, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegrafatul Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat.
2. Taxele stolare, obișnuite în toate parohiile protopopiatului.
3. Birul preoțesc (20 l. cereale de fiecare fum de casă, din materă și filie).
4. Sesiune parohială, 12 jugăre.
5. Case parohiale cu dependențe.

Candidații, având înțai aprobarea Preaven. Consiliu arhiep., își vor înainta cererea de concurs, însoțită de actele necesare, oficiului protopopesc Cohalm, rămânând să se prezinte în parohie pentru a face cunoștință cu enoriașii.

Cohalm, 5 Octomvrie 1933.

Alexandru Brotea,
protopop.

A apărut:

EPICLEZA EUHARISTICĂ

de

Diaconul N. I. POPOVICIU

Prețul Lei 150—

Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițându-se prețul, plus spese postale Lei 15— prin mandat postal.

Nr. 521/1933

(58) 2-3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a **Ciugud**, din protopopiatul Sebeșului, cu termen de 15 zile dela întâia publicare în Telegrafatul Român.

Venitete împreunate cu acest post sânt:

1. Locuință în natură.
2. Sesiune parohială în mărime de 19 1/2 jug. cad. și folosința cimitirului.
3. Stola obișnuită în parohie.
4. Salarul dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Sebeșului, în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererile de concurs și concesiune dela Preaven. Cons. Arhiepiscopesc, că pot candida la această parohie. Candidații se vor prezenta, cu incuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserica, spre a fi cunoscuți de către parohieni.

Sebeș-Alba, 12 Octomvrie 1933.

Oficiul protopopesc ortodox român al Sebeșului în înțelegere cu consiliul parohial.

Dr. Vasile Oană
protopop.

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțesti din Ardeal, este

Telegrafatul Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.